

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan vsakega.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglasit: Enostopna peti-
vretica K 180, osmrtnice
in zahvale po K 80, raz-
glasi in poslane vrtice po
K 250; večkrat, objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasi slovensko-socialno-demokratske stranke.

Posamezna šte. stane
— 60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 120, za pol
leta K 60 za četrt leta
K 30, za mesec K 10.
Za Nemčijo celo leto K 132,
za ostalo tujino in ananko
K 140. — Reklame je za
list so pošiljne proste.

Upravištvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/1,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Strankin zbor.

Vsem soc. dem. organizacijam v Sloveniji!

Z ozirom na politični položaj in
važne naloge, ki jih ima izvršiti pro-
letariat v Sloveniji kot razredno za-
vedna stranka na poti k svojem cilju
socializma, sklicuje izvrševalni
odbor JSDS v smislu § 37. organiza-
cijskega pravilnika

na dan 11. in 12. aprila 1920
izredni strankin zbor v Mariboru.

Provizorni dnevni red:
1. Verifikacija mandatov. Spre-
jem poslovnega reda. Volitev odse-
kov.

2. Načela, taktika in organizacija
stranke. (Poroča s. Uratnik).

3. Ujedinjenje jugoslovanskega
proletariata. (Poroča s. dr. Korun).

4. Dopolnilne volitve v izvrševalni
odbor, načelstvo in kontrolo stran-
ke.

Začetek dne 11. ob 8. uri jutraj.

Iz strankega pravilnika:

§ 37. Redni strankin zbor je vsa-
ko drugo leto. Izredne strankine
zbore sklicuje izvrševalni odbor, če ga
zahtevalo vsaj tri deželne organiza-
cije, ali če smatra izvrševalni odbor,
da je nujno potreben.

Zastopnike na strankin zbor ima-
jo pravico poslati:

a) vsaka krajevna organizacija
po enega na vsake 50 članov;

b) vsaka deželna organizacija po
dva;

c) strokovne skupine vsake deže-
le imajo pravico do enega zastopni-
ka; ravnotako imajo tudi mladinske
in ženske strankine organizacije pra-
vico do enega zastopnika za vsako
deželo.

Parlamentarni zastopniki stranke
in izvrševalni odbor morajo na
strankin zbor imajo na nem sedež
in glas, ki je v zadevah tičočih se njih-
ovega delovanja posvetovalen.

Krajevne organizacije morajo vo-
liti delegate na krajevnih članskih
shodih. Deželne organizacije pa na
svojih odborovih selah.

§ 40. Predloge deželnih in krajev-
nih organizacij je vposlati vsaj 14 dni
pred zborom izvrševalnemu odboru,
da jih priobli v glavnem strankinem
glasilu vsaj osem dni pred zborom;
to velja za predloge izvrševalnega
odboru.

§ 42. Stroške za delegacijo na
strankin zbor nosijo krajevne, oz.
deželne organizacije same.

Ad § 38. V zmislu izvrševalnega
odboru z dne 11. julija 1919 je me-
rdajno za preračunavanje števila dele-
gatorov, ki odobdelo na posamezne po-
družnice, število podružničnih član-
ov z dnem 1. marca 1920, v kolikor
so plačali svoje prispevke in so po-
družnice te prispevke strankini bla-
gajni vplačale.

Imena pravilno izvoljenih delega-
tov, ki jih kral. pol. orz. pravilno iz-
volilo, naj se javijo obenem z doka-
zom pravilne izvolitve in obračunom
za 1. marec 1920 javilo najkasneje
do 5. aprila 1920 strankinemu tajni-
štvu (Selenburgova ul. 6) v Ljubljani,
ki jim izstavi legitimacije. Brez legi-
timacije ne bovsstopnastrankin zbor
nikomur dovoljen. Člani izvrševalne-
ga odbora, parlamentarci se morajo
izkazati istotako z legitimacijami.

Tajništvo JSDS.

Splošna politična kriza.

Kdor le nekoliko zasleduje politi-
čno vrvenje v naših političnih stran-
kah, mora takoj opaziti, da vlada po
vseh strankah neka mrzlična nervoz-
nost, ki spominja prei na duševno
abnormalnost kakor pa na trezno
razsodnost in smotren program. Naj-
večjo krivdo na tem polju ima vol-
na psihoza in splošna nevezgola, ki jo
pospešuje vse meščansko in deloma
tudi delavsko časopisje. V vladi, ki je
sicer le začasna, smo imeli že na-
različne stranke, ki bi morale po-
znati splošni položaj in ga poznajo;
vedo, da je svetovni položaj kritičen
ter da tiče npravi vzrok položaja v
razmerah, ki jih je z neopremagljivo
silo diktirala vojna. Ali kljub temu,
da poznajo ta položaj, so si politične
stranke z malo izjemami v enem sli-
čnem, namreč v tem, da ne delajo re-
alno politiko, ne poslušajo resni-
coljubno položaja, marveč s svojim
herostratskim delovanjem razvne-
mao duhove v fantazijah, da po-
tem niso več zmožni soditi, kaj
je v interesu ljudstva in kaj ne.
Namesto izobrazbe, namesto raz-
umevanja zole fanatizem, fanatično
osebno sovraštvo, ki more imeti edi-
no to posledico, da ljudstvo potem
prezre vsa aktualna vprašanja in de-
re nekam, a samo ne ve kam. Taka
politika je zločinska, zakaj vsak,
kdor je poštenjak in ima nekaj pol-
na o razvojnih zakonih, ve, da more
taka politika voditi slovensko lju-
dstvo le v katastrofo, v položaj, ko si

ne more več pomagati in je tudi vsa-
ka organizacija dela, skupnega na-
stopa nemogoča. Če široke plasti
ljudstva niso dosegle gotovo stopi-
njo izobrazbe in spoznanja. Zakaj
povsem naravno je, da se ta način
boja, ki sloni na instinktih dosežane
meščanske politike, ne more obnesti,
ker vodi v anarhijo, ne pa k organi-
zaciji gotovega srečanja in tudi
ne k socializmu.

V tem oziru je treba kreniti na
povsem drugo pot, na pot kulture in
izobrazbe. Izobrazba je ona velika
sila, ki odločuje in le z njo je tudi
mogoče naiti in hoditi pravo pot. So-
cializem je le eden, in kdor spozna-
va to, kdor spoznava, da je socializ-
em ona vera in upanje, ki vodi pro-
letariat k cilju, ta bo tudi delal v
tem smislu in bo onustil vse meščan-
sko političarenje osebne zlonie, ki je
navadno ne le nečastna in nelepa
stvar, marveč tudi potrata časa, mo-
či in duhov.

Pot k socializmu je le ena, pot
dela in organizacije. Po tej poti mo-
ra hoditi tudi proletariat v Slove-
niji. Vsakršno delo, ki meri za raz-
dorom v delavskih organizacijah, je
škodljivo proletariatu, pa če mislijo
posamezniki kovati iz takega dela
še tako velik politični kapital.

Socializem je eden, zato mora
hoditi tudi proletariat složno kot ne-
premagljiva armada k cilju. To na-
čelo bomo zagovarjali vedno.

Kongres belgijske socialno-demokratske zadružne zveze.

Na izrednem kongresu belgijske-
ga zadružnega centralnega urada, ki
se je vršil 1. februarja v Bruxellesu
sta se rešili dve zelo važni vprašanja
za bodočnost socialnega zadruž-
ništva v Belgiji in za fizično vzgojo
mezdne mladine.

Ustvaril je »Hranilno in posojilno
blagajno« in »Zadružno fizično vzgo-
je«.

Dobro je znano, da je v Belgiji
zadružno gibanje po veliki večini v
rokah socialistov. Razen socialistnih
zadrug egzistira samo ena zadruža,
rezervirana za uradništvo javne ad-
ministracije in še nekaj pseu-do-za-
drug, ki so delo kerikalcev in imajo
namen ubližati vpliv pravih delavskih
organizacij.

Ze dolgo časa se upošteva dej-
stvo, da bi se zadruže znatno bolje
razvile, če bi one racionalno upo-
rabljale za svojo akcijo fondre, ki bi
jih vzdrževale druge delavske orga-
nizacije — v prvi vrsti sindikati. —
In v resnici je skoraj vedno edina za-
preka za doseglo obsežnih instalacij
kooperativ kakor tudi za sklenante

dobičkanosnih trgovskih operacij
pomanjkanje kapitala.

Socialisti v Gaud-u so to zapre-
ko preokorčili na ta način, da so
osnovali s pomočjo kapitalistov v
stoletnem mestu Flanderske 1. 1911.
»Banque du Travail« (delavsko ban-
ko). Ali ker je bila banka osnovana
v obliki delniške družbe in ker je bil
v deležnem kapitalu velik znesek
stranki tega izvora, je vse to vzbui-
dilo veliko neznanje med delavskih
organizacij in ta institucija je bila
vsled tega le lokalnega pomena.

Zadnji kongres kooperativnega
urada, ki se je vršil dne 31. avgusta
1919, je sprejel princip za osnovanje
»Hranilne in posojilne blagajne« in
poveril izvoljeni komisiji skrb za iz-
delavo statuta.

To so statuti, ki so bili predloženi
kongresu 1. februarja v odobritev.

Diskutiralo se je največ, kje naj
bo sedež te blagajne. Komisija je
predlagala Gaud z motivacijo, da je
tam sedež »Delavske banke« in bi
bilo tem lažje dobiti kompetenc za
vodstvo nove institucije. Pri tem je

računala tudi na poznejšo združitve
teh dveh organizacij, ki bi bila s tem
mnogo olajšana. Razen tega se le tu-
di bala, da bi med seboi ta dva zav-
da konkurirala, če bi bila na razli-
čnih mestih, dočim bi moral biti nepo-
sredni cilj ta, da bi si med seboi delili
financijsko delovanje in bi banka iz-
vrševala operacije, ki bi bile za »Bla-
gajno« preveč riskantne.

Nekateri delegati so pa zastopali
mnenje, da bodi sedež Bruxelles, ki
je središče vse uprave in priponit, da
bi v slučaju skupnega poslovanja
postala »Blagajna« kmalu odvisna od
»Banque du Travail«. Nihova opozi-
cija je nenaivec izhajala iz strahu, da
bi kapitalisti drugega zavoda nam-
reč izvalili svoj vpliv nad prvim
mlajšim zavodom.

Vohče se je na kongresu sklenilo
čuvati neodvisnost »Blagajne« in v
nadi, da končno ta vendar absorbira
banko, se je izreklo za predlog »ko-
misije«.

Smoter blagajne je formuliran
sledede:

a) koncentrirati financijske ope-
racije belgijskih delavskih organiza-
cij;

b) prevzeti posle že obstoječih
zadružnih organizacij in sicer po
dogovoru z njimi.

K temu družba apelira na var-
nost in na razpoložljive fondre med
delavstvom in respektira posestvine
zadrug »Narodne federacije belgijs-
skih zadrug«.

Fondi se bodo sprejemali pod obli-
ko deležnega kapitala, obligacij,
vlog na daljši rok in na pogled etc.

Fondi se bodo uporabljali:

Za posojevanje kredita ali izda-
vanje posojil na obroke sestrim za-
družam »Narodne federacije belgijs-
skih zadrug in družbam, ki jih nudi
omenjena federacija.

b) za eskontacijske operacije in
varantažo.

Kratko, družba lahko izvršuje
vse denarne operacije, ki jih izvršuje
banka, se zanima za vsa denarna, tr-
govska in industrijska podjetja, pod-
jetja s premičnim in nepremičnim
blagom in stremi za socialnim ciljem
belgijske delavske stranke.

Ta naznačba ni nikakor limita-
tivna. Vse operacije izključno speku-
lacijskega značaja so formalno pre-
povedane.

Blagajno bo vodil upravni svet,
sestavljen iz 15 članov imenovanjih
na običnem zboru in sicer: Sindikal-
na komisija predlaga šest članov,
narodna federacija zadrug 4 člane,
generalni svet 2 člane, Belgijska de-
lavška banka 2 člane in Socialno
skrbstvo 1 člana.

Tako bo to delo zares institucija
delavskega razreda.

Idela za osnutek zadrug za fizič-
no vzgojo je nastala že pred vojno
vsled težav za fizično vzgojo gru-

Sijajni uspeh prol tarijata pri občinskih volitvah na Hrvaškem.

Na Hrvaškem in v Slavoniji so se
vršile volitve v občinske zastoje, pri
katerih je hrvaški proletariat, dasi
je korakal v dveh frontah kot komu-
nisti in socialni demokrati silaitno
uspeh pri volitvah. Zlasti je treba na-
glašati, da so v Zagrebu dobili ko-
munisti dvalet mandatov, enako v
Osijeku in tudi drugod. V šlaskem
okraju so zmazali socialni demo-
krati; dobili so pa še tudi po drugih
krajih večje število zastopnikov v
občinah. Računati smemo, da dobita
obe socialistični stranki na Hr-
vaškem in v Slavoniji do 300 manda-
tov, če ne več.

Mi ne opazujemo tega uspeha z
relativno strankarskega stališča niti
ne z osebne, ker vidimo v tem
uspehu le zmago socialistične misli,
zmago proletariata, ki stopa s temi
uspehi v areno občinskega delovanja,
kjer je temelj in podlaga za ves na-
daljni zdravil razvoj delavskega raz-

rednega boja in tudi za razvoj soci-
jalnih problemov, ki danes z vso
nujnostjo trkajo na vrata in okna
proletarca. Delavski zastopniki v ob-
činah prevzemajo s tem delo in so-
odgovornost za delo, na katero do
danes proletariat skoro nikjer ni
imel vpliva. Z vstopom v občine
prične delavstvo direktno vplivati
na poslovanje občin in s tem pod-
preti in pospešiti smotre proletari-
lata ter ga približati cilju, ki je ne-
dvomno — vsemu proletariatu en
in isti.

Pri tem delu se bo našel jugoslo-
vanski proletariat, čenrav ga ločijo
danes še nekatere nekatere premissa,
ki pa z bistvom socializma in boja
nikakor niso identične.

Misel socializma je dosegla sija-
len uspeh in ta uspeh pozdravljamo
v zavesti, da le erfurtski program,
program nas vseh.

LISTEK.

Venček ruskih narodnih pravljic.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

Trije bratje.

(Konec.)

Carju se zadi, da se ne spodobi
dati svojo hčer preprostemu mužiku
za ženo in tame premissliti, kako bi
se iznebil takega zeta.

Izmislil si to-ler: »Naložim mu ra-
zna težka dela.«

Takoj pošle k bedaku slugo z
ukazom, naj prinese bedak zdravilne
in žive vode, še predno car konča
obed.

Isti čas, ko le car ta ukaz odda-
tal slugi, le že čul te besede oni, ki
ga je bedak prvega srečal in ki le
poslušal, kaj se po svetu godi; po-
vedal jih je bedaku.

»Kaj naj sedaj storim? Nič vse
leto, morda niti vse svoje življenje
ne najdem take vode!«

»Ne boj se!« mu pravi Brzotek,
»jaz ti jo prinesem!«

Pride sluga in naznani carjev
ukaz.

Bedak mu veli: »Povej carju, da
mu jo prinesem!«

Brzoteki tovariš odveže nogo in
šine, Mahoma je imel zdravilne in
žive vode.

Mislil si: »Imam še časa, da se
vrnem.« — Sede pod mlin in zaspi.

Carjev obed se je bližal koncu, a
Brzoteka ni in ni.

Vsi na ladji se vznemirijo. Prvi,
ki ga je bedak srečal, pritisne uho k
zemlji, posluša in pravi: »Evo, on
spi pod mlinom!« Tedaj zgrabi stre-
lec za puško, ustrel v mlin in zbudi
Brzoteka. Ta prihliti, predno je pre-
tekla minuta, in prinese vodo.

Car se še ni dvignil izza mize in
že je stala voda pred njim.

Ne ve si pomagati, sedaj mora
dati hčer mužiku. Pravi tedaj beda-
ku: »Ako si že tako zvit, pa pokaži
svojo moč. Poiel s svojimi tovariši
naenkrat dvanaest pečenih volov in
dvanaest vreč kruha!«

Prvi tovariš to sliši in pove be-
daku.

Bedak se prestraši in reče: »Niti
hleba kruha ne pojem naenkrat!«

»Snežež pa pravi: »Ne boj se! Še
premalo mi bo!«

Pride sluga in prinese carjev
ukaz.

»Dobro,« pravi bedak. »Le pri-
pravite, vse pojemo!«

Prinese dvanaest pečenih volov
in dvanaest vreč kruha. Snežež poje
vse sam: »Ei, še premalo je! Lahko
bi bili kaj navreli!«

Car veli tedaj bedaku, naj izpije
štirideset sodov vina, vsak sod po
štirideset veder.

Prvi tovariš sliši carjeve besede
in jih pove bedaku. Ta se ustraši:

»Niti vedra vina ne izpijem naen-
krat!«

Tu mu reče Poplavec: »Nič se
ne bo! Sam izpijem vse in še pre-
malo mi bo!«

Nalije štirideset sodov vina.
Poplavec pride in izpije vse na du-
šek. »Eh, malo je bilo, pravi: »Se bi
pili!«

Nato ukaže car bedaku, naj se
pripravi za svatbo. Gre naj in se iz-
kople. Kopalnica pa je bila iz litega
železa. Car je zapovedal, naj jo tako
zrežejo, da bo žarela in da se bo
bedak v njej takoj zadušil.

Razbelilo kopalnico in bedak
stopi vanjo, da se okople. Takoj mu
sledi mož s slamo: češ da mu mora
nastati. Oba zapro v kopeli. Mužik
raztrosi slamo. Nastopi tak mrz, da
se je bedak komaj umil in že le za-
čela voda zmrazovati. Zleze na peč
in sedi tam do lutra.

Zjutraj odpro kopalnico in glej,
bedak leži živ in zdrav na peči ter
preneva.

Oredo carju povedati. Ta se užali
in ne ve, kako bi se otrešel bedaka.
Mislil, misli in mu ukaže, naj postavi
polk volaštva. Mislil si: »Odkod naj
vzame mužik volaštvo? Tega mi ne
izvrši!«

Ko bedak to izve, se prestraši in
pravi: »Sedaj sem popolnoma pora-
žen. Vedno ste me izvelikli iz stiske,
bratci, a sedaj mi gotovo ne pomo-
rete!«

»Ei,« mu pravi mužik s svežnim
drv. »Ali si name pozabil Pomni, oa
sem jaz moister za take stvari in ne
boj se!«

Pride sluga in obliavi bedaku car-
jev ukaz: »Ako se hočeš s carično
oženiti, postavi do intri polk voja-
štva!«

»Dobro! Toda če se bo car tudi
še potem izgovarjal, mu osvojim car-
stvo in vzamem hčer s silo.«

Ponoči ere mužik na polje, vza-
me s seboi drva in jih raztrese na
vse strani. Takoj stoji pred njim ne-
številna vojska, pehota, konjenica
in topništvo.

Zjutraj zagleda car vojsko; sedaj
se on prestraši. Takoj pošle bedaku
lišna in obleke ter ga naprosi, naj
pride k poroki.

Bedak se napravi, nalisoa in po-
stane tak imak, da ni mogoče po-
vedati.

Stopi pred kralja, poroči kraljič-
no, preime božato doto in postane
razumen in spreten.

Lubila sta ga car in carica, nar-
boli pa žena.

pe, zasnovane po socialistih in se tiče dobave materiala, prostorov in predvsem igralnih planov, ki so neobhodno potrebne za praktično-racionalno gojitve vseh vrst sportov.

Da bi se dosegel popoln uspeh z najmanjšimi stroški, je bil sprejet predlog za osnovevanje zadrug, katere družabniki bi naj bile grupe ali posamezniki delavskega razreda, in Upravni svet le-te bi imel za svojo nalogo uporabljati prejele deleže kar nalupešne za dobrobit delavske mladine.

Ta načrt se za časa svetovnega kataklizma ni dal izvesti, pač pa je stopil v ospredje takoj nato, ko so se razmere deloma uredile.

Kongres je razpravljal tudi o načrtu opravičevanja. — Spremenil ni ničesar razen ene dispozicije, in sicer sestavo Upravnega sveta. V protektu je stalo, da naj bi bil sestavljen sledeče: Dve tretjine delegatov narodne federacije za fizično vzgojo in ena tretjina izbrana na običnem zboru zadrugarjev.

Vsem zadrugnikom konsumnega društva za Slovenijo.

Zadnji čas se dogaja vedno pogostejše, da se obrača vsa nevolja radi visokih cen in pomanjkanja blaga proti našim uslužbencom.

Mi razumemo, da se polajša pri neznanosti dragotini in pomanjkanju, ki nas vedno huje tare, vseh slojev razburjenje in sivo naše funkcije narje ponovno prosijo, naj s tem računajo in vrše s čim največjo poštenostjo svojo težko službo.

Opozoriti pa moramo tudi vse zadrugnike, da nas pri našem težkem delu za procvit naše zadruge z vsemi močmi podpirajo in tako omogočijo, da bo moglo premagati naše uslužbenstvo vse težave.

Vsak zadrugnik mora imeti tudi v najtežjih razmerah pred očmi, da uslužbenec ne določa cen in da stroje vse, kar je v njihovi moči, da bi dobili čim največ blaga. Zato ne zaslužijo, da se jih kakorkoli napada.

Obupni položaj tobačnega delavstva.

Minuli teden so se po daljšem predsedku pred ljubljansko sodnijo zopet kazale v polni nagoti razmere v tobačni tovarni. Sešli so se vsi zgovorni elementi, ki mislijo, da z besedami rešujejo tobačno tov. in delavstvo, od ravnatelja g. Mandelina in dol do zadnje delavke. — Očitno bi se nihče ne izpodtikal nad tem načinom reševanja delavskega položaja, ako bi se bili gospodje vsaj malone spomnili resničnega položaja tobačnega delavstva. Tobočno delavstvo je bilo pred izbruhom vojne, razmeroma najboljše plačano. Tativine so bile zelo redke in tako malenkostne, da do sodniških obravnav sploh ni prišlo. Med vojno je pa avstrijski monopol pozabil dati toliko plače, da bi se delavstvo vsaj za silo moglo preživljati. Prišel je preobrat, tobačno delavstvo ga je z veseljem pozdravilo, a to veselje je bilo kratko, uvidelo je, da v novi državi draginja skokoma raste, a nje plače pa ležejo polževo pod navzgor. Dasi je delavstvo potom svojih zapornikov vedno drezalo pri merodajnih osebah, a ni našlo za to nikler pravega razumevanja: za tobačno delavstvo so bile navadno državne blazine prazne. Oglemo si danes prejemke tega delavstva.

Tobačno delavstvo preleva že danes tiste dohode kot so jih prejeli

Na pripombo nekega poslanca, da bi bilo nesposobno, da bi se poverilo upravljanje fondov onim, ki so konstituciji najmanj prispevali, se sklone to razmerje spremeniti v toliko, da bo občni zbor odredil dve tretjini članov, sindikalna komisija in Zadrugni urad pa vsak po enega.

Tako zasnovano društvo ima za svoj cilj, postavljati v vseh deželah zavode, določene za podpiranje in negovanje fizične vzgoje delavskega razreda, posebno pa preskrbovati prostorna izrišča, graditi telovadnice, izdajati časnike in druge publikacije, kupovati, prodajati in izdejavati material, z eno besedo vse, kar je koristno v športnih telovadnih družbah etc.

To znači, da bo imelo zelo prostrano polje delovanja.

29. februarja sta bili »Blagajna za vlogo in posotila«, kakor tudi narodna zadruga za fizično vzgojo definitivno ustanovljeni.

Opozorjamo vse zadrugnike na to, da je vsak, kdor se v prodajalni ali napram kraljevnim odborom nedostojno obnaša, škodilivec zadruge, ker ni močeno, da bi dobila zadruga dobrih funkcionarjev in dobrega osebnosti, če se tako postopa.

Vse upravičene pritožbe naj se prednašajo samo pri predsedstvih kraljevnih odborov in sicer na način, kakor ga zahteva težko stališče, ki ga imajo kraljevni odbori.

Zaušajajoč se, da nas bo v naših stremilnih ogromna večina zadrugnikov podpirala, sporočamo, da bomo prisiljeni postopati proti vsem, ki bi našega spomina ne upoštevali, po pravilih. V kratkih kter bi se tako postopanje v velikem ponavljalo, bi bili prisiljeni prenehati z obratovanjem.

Načelnstvo.

Kadilci naj si pa vzamemo to znanje, da ne bo kdo mislil, da je tobačno delavstvo tako horendne plače.

ZDRAVSTVENA ZVEZA.

LDU Belgrad, 21. Zdravstvena zveza vsega kraljevstva se je razdelila v sekcije in potem začela reševati posamezna vprašanja, tako o volitvi oseb, ki bodo predložene profesor-skemu svetu vseučilišča za profesorje medicine. Treba bo izdelati tudi načrt zakona o lekarnicah.

Preuredba devizne centrale.

LDU Belgrad, 22. Za končno preuredbo devizne centrale se je osnoval poseben odsek, ki mu predseduje dr. Ivan Stojadinović, bivši generalni ravnatelj glavnega državnega računovodstva. Ta odsek, v katerem se nahajata poleg uradnikov ministrstva za finance tudi gg. Ulič in dr. Blokar, bo posloval kot svetovni organi v strokovnih finančnih vprašanjih.

KOLIKO KOLKOVANEGA DENARJA JE V JUGOSLAVIJI.

LDU Belgrad, 19. »Politika« piše: Po sedanjih podatkih znaša skupna vsota kolkovanega denarja od novembra 1919 do konca januarja 1920 leta 4.610.436.419 kron, za Slovenijo 717.463.810 K ali 15.56%.

»Poveljnik« francoske misle na Štaterskem aretiran.

LDU Gradec, 22. (DunKU.) Od srede januarja v Gradcu se mučijo francoski častniki, ki si nadeva ime grof de Montmorency in se je izdal za poveljnika francoske vojaške misle na Štaterskem, je bil po mestni policiji razkrinkan kot pustolovec. Ko je zaslihl nevarnost, je pobegnil iz Gradca, a je bil včeraj v Leobnu aretiran in danes izročen graškemu deželnemu sodišču. Aretirani je stopar, ki je pred časom kot francoski častnik v Salzburgu naročil poseben vlak in se z njim odpeljal proti Dunaju. Pri tem je izvalil imovitemu sopotniku 60.000 frankov. Tako zvan grof Montmorency je v Gradcu veržil in je osumljen tudi homoseksualnih pregreškov.

Upor v Tracii.

LDU Pariz, 21. (DunKU.) — Brezlično.) Panislanski upor je izbruhnil v Tracii. Anatolij in Arabiji. Poluradno vesti francoskih listov zatrjujejo, da je upor v zvezi z dogodki v Nemčiji. Turški pokovnik Jaffer-Taver je napadel zavezniške čete v Macedoniji. Grške čete, ki imajo zasledeno Tracijo, so se mu ustavile. V Anatoliji je Mustafa Kemal napodil italijanske čete do obali. Francoske čete se bojujejo proti turškim nacionalistom v Ciliciji in gorenjem delu Sirije. Francoski general Couraud je zaprosil za milno oplačenje.

Grška sprejela saintgermansko pogodbo.

LDU Dunaj, 20. (DunKU.) Po poročilu, ki je došlo državnemu uradu za zunanje posle, je grški parlament dne 11. t. m. sprejel mirovno pogodbo saintgermansko.

V NEMČIJI NASTAJA MIR.

Položaj v Berlinu.

LDU Berlin, 21. (DunKU.) Nocotjšna noč je potekla v mestu mirno. Le tu in tam je bilo čuti streljanje, ki se je vlekló do zgodnjega jutra. Iz zunanjih delov mesta severno od Spreve je bilo slišati strele iz pušk in strojin. Med 2. in 3. uro zjutraj so

metali mine in ročne granate. Tu je šlo najbrže za spopad med četami in oboženimi delavci. Baje je bilo več mrtvih in ranjenih.

LDU Berlin, 21. (DunKU.) Dan je v splošnem mirno potekel. Vlado del mesta ostane vojaško zastražen. Da je stavka končana, se komaj opaža. Zelo pomanjkljiv je dovoz živil. Parnarna popolnoma stoji. Voda se more dovažati le v nekatere mestne dele. Stavkovni položaj je zelo nejasen.

Položaj v Lipskem.

LDU Leipzig, 21. (DunKU.) Prostopoliski oddelek državne brambe imajo še vedno zaseden notranji del mesta. Mešani oddelek je včeraj prokoračil barikade pred ljudskim domom, ki je sedež nasprotiške Kappove vlade. Čete so zavzele ljudski dom in ga zapalile. Druzi naskakovni oddelek je zavzel barikade v severnem delu mesta in je zasedel notranje mesto. Pri napadu na ljudski dom je bilo 5 mrtvih in 12 težko ranjenih. Ujetih je bilo 15 nasprotnikov. Zvečer je drhal zavalila več poslopj in zabruila požarni brambi gasiti. Ponoči je sodrga plenila po zalogah živil.

Stavka se nadaljuje.

LDU Berlin, 22. (DunKU.) Izredni poziv večinskih sociastov in demokratskih delavskih organizacij, naj se delavci vrnejo k delu, ni imel posebnega uspeha. Cestna in podzemeljska železnica stojita. Tudi tovarne ne obratujejo.

PROSLAVA PRVEGA MAJA V RUSIJI.

Trst, 21. (Izv.) »Laboratore« objavlja ruski radiogram ruskih sovjetov: Osrednji odbor ruske komunistične stranke sklone, da bodi leto proletarski praznik Prvega Maja sreneden v grandiozno, vsersko komunistično soboto.

MIROVNA PONUDBA SIBIRSKJE SOVEITSKE VLADE JAPONSKI.

LDU Pariz, 21. (ČTU.) — »Havas.« iz Tokija se javlja z dne 11. t. m.: Poočlašeni zastopnik čehoslovaške republike, dr. Girs, je obiskal v Vladivostoku zastopnika japonske vlade, da mu predloži predloge zastopnikov sibirskje soveitske vlade. Smirnova in Jansona. Sibirskja soveitska vlada predlaga, naj se vojske ustavi na sedanjih črti, da se prepreči nadaljnje krvoprelitje. Nadalje predlaga sibirskja soveitska vlada, da se določi kral, kjer se bodo pogajanja nadaljevala. Japonski zastopnik je obilubil, predložiti predloge sibirskje soveitske vlade svoji vladi v Tokiju. Dne 16. marca so došla v Čito japonska oplačenja. Repatrilacija čehoslovaške vojske se vrši dnevno po dveh vlakih. Zadnji zapadni oddelek čehoslovaške vojske se nahaja med Balkalskim jezerom in Verhniem Udskom.

Zednjeno države.

LDU Washington, 20. (DunKU.) Poslanska zbornica je sprejela sklep, ki proglašja mirovno stanje z Nemčijo in zahteva od Nemčije, da prizna vse pravice, ki jih nudi Ameriki mirovna pogodba.

LDU Washington, 20. (DunKU.) — Renter.) Vlada Zedinenih držav sklenom obnovitvene komisije najodločneje ugovarja, ker zahteva ta komisija predajo nemških ladi v nevarne dežele, da se Nemčiji omogoči prvo izplačilo dolžne odškodnine.

ČRNCI-SENEGALCI FRANCO-SKIM SOCIJALISTOM.

Različni francoski in angleški socialisti so v zadnjem času opozarjali na nevarnost, ki preti revolucijonarnemu gibanju od »črnih čete«, ki so dospjele med vojno v Francijo in so tam sedaj stalno v garniziji. »La vie ouvriere« objavlja sedaj naslednje pismo, podpisano od 20 Senegalcev:

Sodragu Raymond Lefebvre! — Podpisani so Vaš članek o črnih četah brali in se pogovarjali. Prežeti ideje socializma in pravičnosti, vedo, da bodo nekega dne poklicani v glavno mesto in se jim bo zaukazalo, streljati na svoje bele brate. Toda tega oni ne bodo storili. Zahtevajo uveljavljene človeških zakonov v kolonijah in ukinitje izsesavanja človeka po človeku. — Vojna nam je prinesla samo siromaštvo in skrb, nočemo nobene vojne več; hočemo dela in kruha. Vrniti se hočemo v Senegambijo in tamkaj imeti po možnosti zdravo življenje in delo. — »La vie ouvriere« dostavlja k tem sledeče: »Hvala, sodrug! Oprostite nam, črni bratje, da smo verjeli, da med Vami ne bo nikogar, ki bi izrekel, da buržuazija ne bo nikdar več našla sužnjev, da pomori one svojili sužnjeve, bele ali črne, ki bi se ti uprli.

Novice.

— Cene v Šibeniku v Dalmaciji. »Nova Doba« poroča, da je cena mesa v Šibeniku 100 K za kilogram, ribe pa po 60—80 K kilogram. V vsej Dalmaciji primanjkuje mesa v velik meri.

— Boj za metlo. V Splitu je kmet kupil v trgovini metlo, jo zadel preko rame in se napotil domov. Na trgu pa je stal voz, poln metel, ki jih le neki drugi Dalmatince pripeljal v mesto, da jih prodajo. Ko začela ta kmeta z metlo, ga delansko napade, češ da mu je ukradel metlo z voza in ga prav hudo pretepel. Ko so stražniki koočno napravili red in se je izkazalo, da kmet ni ukradel metle z voza, je bil napadalec občutno kaznovan z globo. Ubogi mož pa je prinesel krvavo glavo domov.

— Krvava »agrarna reforma« V Privlaci blizu Zadra v Dalmaciji je več lastnikov zemlje tožilo poljedelske delavce, ker niso hoteli izročiti posestnikom pridekov. Ko je sodnik prišel v sodno dvorano, spremljan od karabinierjev, so ga toženci obsuli s točo kamenja, nakar so karabinierji streljali in ubili pri tem dva toženca, več pa so jih težko ranili.

— Ronaril. Kmet Ivan Velušček iz Anhovega na Goriškem si je s težavo postavil na svojem zemljišču barako. Ko je bil od doma odsoten, so udri v barako neznan roparji in vzeli, kar so mogli. Ko so odhatai, se je bližal Velušček svoji koči. Napadli so ga, mu vzeli denarnico in ga tako hudo ranili, da je umrl.

— Ponarejeni žiel na reškli kronah. Poroča se iz Milana, da so bile aretirane tam tri moške osebe in ena ženska, pri katerih so našli 1.440.000 a-o. bankovcev s ponarejenim reškli žigom. Aretiranci so pokupili denar v zasadenem ozemlju in ga hoteli razpečati na Reki s primernim dobičkom.

— Tržaska električna železnica podaljšana do Sežane. Vrše se dogovori med tržasko in sežansko občino glede podaljšanja električne železnice iz Trsta do Sežane. Delo se izvrši v kar najkrajšem času.

— Krsta z mličem na dražbi. V Trstu so te dni postavili na dražbo

Oil Blas:

Galerija.

(Razmišljanja ob Masarkovi sedemdesetletnici).

Znan je izrek cesarja Viljema, ki ga je zagrešil nekoč med vojno, češ, da je svetovna vojna bot med kronanimi elavami in advokati. Misi tega izreka le še precej čedna in se zdi Vilčku nekam neprimerna. Vendar na mi noče iti v skromne možgane vera, da je bil mož odkritosrčen, ko je to misel izustil. Zakaj jasno je prvič, da v krogih, ki vodijo vojno, gotovo več zaležejo advokate nego ljudje po božji milosti, posebno ker ne verjamejo v boga, — sicer se ne bi drznili vojskovati — drugič pa ni popolnoma res, kar je trdil bog po nemški milosti v dnevih, ko si je postavil altar. Ne rečem, da se je močilo glede svoje partije, vsaj tu je bil sam gonilna moč.

Druzačna pa je bila stvar pri ententi. Res je, da so bile kronane glave v tem koncertu državnikov bolj štatišti, in pri tem niti ne omenjam kraljev malih držav kot Belgija, Sr-

bija in Egipt. Angleški kralj in taška sta odločevala prav malo, ruski Nikolaj pa je že pogorel, ko se je vojna komaj začela. Sicer pa je bil sleherni pravni vladarja po božji milosti in zato ni nič čudnega, da se mu je zgodilo, kakor se mu je.

Druzačni ljudje so imeli usodo entente v rokah, in obenem usodo sveta, ki so klub Vilčkovi modrosti — res zmagali. Bili so to — večinom ljudje, katerih zibelko je krasilo vse prei nego krona, naj si bo tudi le baronska. Ti ljudje so napravili vse kar drugera, nego da so se samo rodili.

Začnimo pri Angležih.

Angleži so potegnili meč iz nožnice, ko je bil Asquith ministrski predsednik, liberalec torej, uglašen, miren, metodičen, amnik liberalec, ki ne more izvesti nekal tako konservativnega, kot je vojna. In ko se je pokazalo, da prostovoljski režim ne privede voza čez greben, so zametali Asquitha z eruptivnim Lloyd Georgejem, ki je sicer tudi advokat. In ta je napravil, kar je obljubil: zmagal in povečal je britski imperij geografično skoro za tretjino, v res-

nici pa za polovico, zakal najnevarnejša dva rivala, Nemčija in Rusija ležita zaenkrat na tleh, in preden si bosta oomogla, bo Anglija že davno pravilno dihala. In baš zaraditega bo Lloyd Georgeju kmalu odklenalo, da namravi prostor svoiemu predniku Asquithu, ker konservativci ne more dovršiti nekal tako liberalnega kot je mir Asquithova naloga bo vzpostaviti zopet vse, kakor je bilo; to je namreč angleški liberalizem.

To bi bil prvi: si taccuissi, Willi! Dočim so Angleži razmeroma naglo našli pravega dečka, je »la grande nation« nihala in probirala in ugibala, kateri poklic v civilu je voljni najbolj podoben. Skozi rešeto so šli Viviani, Briand, Ribot, vsi trije juristi. Poizkusili so nato z matematiko, zakaj formula je bila: zmagati. In Painlevé jim je po kratkem vladanju dokazal, da je sicer vsa matematika formula, da pa za to še ni vsaka formula matematika, in se je zahvalil. Pa so rekli Francozi: »Rabimo operaterja. In voilà Clemenceau! Z orlaško energijo se je vrgl ta »médecin sans practice« h krmilu ladje, iz katere je poteklo že toliko krvi, da

je bilo skoro prazna, kot ris — sicer mu pravijo »le tigre« — je zgrabil Francijo za vrat in jo gnal v diru za lajaločimi tanki, dokler se ni upehana zerudila — ob obali Rena, kakor pa je Clemenceau napravil z Nemčijo kratak proces, in ji dal občutiti vso trdoto Brenbove pesti, tako so se mu zahvaliti tudi Francozi, pilani zmage in revanche, toda zredčeni, da je bilo loi, prav na kratko. Odšli so mu milion frankov, in pod pogolem, da študira še nekaj časa lepoto piramlo pri Luksoru, je Clemenceau danes najpopularnejši človek v Franciji, zakaj brez nje bi pilanemu Hohenzollernu Joahimu ne bilo nikdar mogoče zmetati par kozarcev capitainu Kleinu na glavo v restavraciji hotela »Adlona«, ki je središče Lindburžanov v Berlinu.

Advokat pa je bil tudi Kjerienski, mrtvoroki, toda njegova slika v tej galeriji je kakor voz na robu, pri pogledu, na katero se človek vpraša z začudenjem: Ah, vsaj res, kaj ta še živi? O, da, videli so ga že povsod, tudi v Tihem oceanu, ampak Rusije na že ni videl dolgo, dolgo, in če gledalec gre mimo njegove

slike z obžalovanjem, da se je ta mož hotel kosati v trmi z Napoleonom in to brez one velike porcije moči, ki lo je imel Koržican, polde gotovo brez komentarja mimo filozofa Millukova, ne poide pa brez komentarja mimo slik dveh drugih filozofov, temveč se bo pri njih ustavil prav temeljito.

Pri prvem kot pri zagonetki dvajsetega stoletja, kot pri anahronizmu, bodisi pri prepozncem, bodisi prepoznem, kot pri človeku, katerega duh loml spoznanje, da je dovršil, kar je hotel, toda čisto drugače nego je hotel. Dal je svetu fabrikat in temu ime — recimo A — izvedenci so ga preizkusili, pohvalili, ampak izjavili, da je to fabrikat B. Usoda tega filozofa je bila, da se mu je spalo vse, kar je dal človeštvu, v hipu, ko je umaknil svojo roko; in presenečen, da stara resnica: »all is not gold that brightens« še velja, je izgubil pogum.

Pred kratkim se je Wilson peljal na izprehod prvič bo boleznii in časopisi so prinesli to vest tako čudno suhoparno, kot da se izprašujejo: kaj sedaj?

V dobi literaturnega. Cena 40 vin.
Prvi majnik 1918. Cena 1 K.
Van z enako volilno pravico! Proč s
carino na živila. Cena 40 vin.
Zvišanje duhovniških plač. Cena 10 v.
Tajnost španske inkvizicije. II. III
in IV. zvezek. Vsak zvezek po
10 vin.
Krst sv. Vladimira. Cena 50 vin.
Katoliško svetovno naziranje in svo-
bodna znanost. Cena 70 vin.
Strahovi. Cena 30 vin.
Cerkvene pristojbine ali štočina.
Cena 30 vin.
Razprave VII. rednega zbora jugosl.
soc. dem. stranke iz l. 1909. Cena
60 vin.
Količe oritije družinam poklicanih?
Cena 20 vin.

Razprave X. rednega zbora jugosl.
soc. dem. stranke iz l. 1917. Cena
1 K 50 vin.
Detavške razglednice. 2 vrsti. Cena
20 vin.
Majniške razglednice. Serila po 1 K.
Priloge in znanstveni spisi:
Lurška pravljica. Cena 40 vin.
Franka in drugo. Spisal Ethin Kri-
stan. Cena 50 vin.
Dr. Janz Bleiweis in njegova doba.
Cena 1 K.
Primož Trubar in naša reformacija.
Cena 50 vin.
Pot k socializmu. Dr. Oto Bauer.
Cena 2 K.
Pod slovenskim pečatom. II. del. Ce-
na 2 K.

Demokracija, letnik 1918, nepopoln
Naši zapiski. Nekaj letnikov nepo-
polnih. Posamezna številka 50 vin.
Pri vseh teh brošurah so cene višje
za 30%.
Sodružki, sodružice! Naročite
zornice knjižice naravnost ali po do-
pisnici pri upravi »Napreja«. Ljub-
ljana, Francišanska ulica št. 6.
I. nadstropje. — Vse podružnice
»Svobode« opozarjamo, da skrbje
marljivo za razširjanje zgoraj naved-
jenih brošur.

NAROČATE, BERITE IN ŠIRITE
MED LJUDSTVO!

1. Ljudski glas. Glasilo »Kmet-
sko-delavske zveze«. Izhaja vsako

sredo. Člani KDZ ga dobe brezplačno,
za ostale vella četrtletno 450 K
celoletno 18 K. Oglašajte v njem.
2. Fran Erjavec: Za staro pravdo.
To je knjiga, ki v poljubni obliki raz-
pravlja o najvažnejših vprašanjih
našega kmetiškega delavskega ljud-
stva, zato bi jo ne smelo manjkati v
nobeni slovenski hiši. Stane 6 K.
3. G. Keler: Don Correa. Veleza-
nina povest, ki jo bo z veseljem
bralo staro in mlado. Cena 3 K.
4. Juril Skonec: Kaj boče kmet-
sko-delavska zveza? Knjižica obse-
ga program, pravila in vsa navodila
za ustanovitev krajevnih organizacij
KDZ. Knjižica je namenjena propa-
gandi, zato se razpošilja najmanj 10
izvodov skupaj. 1 izvod stane 60 v.

Ljudstvo, zavedaj se, da leži le v
organizaciji in izobrazbi tvoja moč.
Neizobražena masa le nalivestelji
suženi kapitalističnim strankam, za-
to v vsako hišo naše liste, knjižice in
brošure. Vsak zampnik jih je dolžan
razširati. Kjer so že osnovane orga-
nizacije, naj jih naroče te po več iz-
vodov in razprodaie med ljudstvo.
Organizacijam ni treba pošiljati de-
narija naprej in dobe 10 odstotkov
pomsta v prid blagajni kraljeve or-
ganizacije. Vse knjižice se naročajo v
Upravi »Ljudskega Glasu«.
Ljubljana, Francišanska ulica 6.
Izdajatelj Ivan Mlinar.
Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.
Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani.

Stavbeno inženir. podjetje Pav. Jemc, krojaški mojster

In tehniška pisarna
Inženir dr. Mirosl. Kasal,
oblastveno poverjen stavbeni inženir
Ljubljana, Hribarjeva ulica št. 7.
Spec. stavbeno podjetje za betonake,
železobetonske in vodne zgradbe.

Izrada vodnih sil.
Prevzema v izvršitev vse stavbe stav-
beno inženirske stroke in izvršitev vseh
tozadevnih načrtov. Z. stopstvo strank v
tehniških zadevah. Nasveti itd.

Modni salon
Stuchly - Maške
Ljubljana
Židovska ul. 3. Dvorni trg 1
Priporočam veliko izbiro naj-
novejših svilenih
klobukov in čepov za dame in dečke.
Popravila točno in cenovno.
Zahni klobuki vedno v zalogi.
289

Kupim vsako množino
cinkainsvinca
po najvišjih cenah.
M. Ussar, kleparnica,
Maribor, Schillerjeva ulica 17.

Izučenega nadžalca (Oberbrennera)

za tvornico apna, inteligentnega,
ki bi mogel obenem voditi manj-
še pisarniške posle, kakor se-
stavljanje listin, raportov i. t. d.
in ki je sposoben nadziranja po-
dvojenih mu delavcev ter ostal-
ih apneničarjev. Samo izučene
moči naj pošljejo pisemne ponu-
be pod »Nadžalec 861« na
Blecknerjev zavod za oglašiva-
njo, Zagreb, Jurjevska 81. 874

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 15.
Šivalni stroji in stroji za pletenje.
Izborna konstrukcija in ele-
gantna izvršitev iz tovarne
v Linzu. Ustanovljena l. 1867.
Vezenje poučuje brezplačno.
Popravila sprejemajo.
Lastna delavnica.
Pisalni stroji »Adler«.
Kolesa iz prvih tovarov.
Dürkopp, Styria, Waffnerad.

Samostojni knjigovodja

starejša moč, obenem tudi dober korespondent, se takoj
sprejme pri večjem trgovskem podjetju. Ponudbe na Ljub-
ljana I., poštni predal 163.

Spodnja Siška št. 22
priporoča svojo delavnico za iz-
delovanje obelk za gospode po
meri. Ima prvovrstne moči.
Točna postrežba in zmerno cene

I. jugoslov. zlatarska delavnica
A. Fuchs, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 6.
Kupujem staro zlato, srebro,
kakor tudi briljante, demante
po najvišjih dnevnih cenah. Pri-
poročam veliko zalogo zlatnine,
srebrnine, ur, briljantov itd. Po-
pravila in nova dela se šujejo
v lastni delavnici točno in
solidno.

F. & A. Uher, Ljubljana

Spedijsko in komisijsko podjetje
Selenburgova ulica št. 4.
Veletrgovina
s premogom, drvmi, šoto in
raznim kurilnim materijalom.
Nadebelo: Ljublj. gl. kolodvor.
Na drobno: Selenburg. ul. 12.
Zmerne cene!

Ljubljana
Rimska c. 10
naznanja, da
še vedno
dela s prist-
nim blagom.
Izvršitev
točna.
Zmerne cene
za vsa izvršena dela
jamčim dve leti.

Miši, podgane,
stenice, ščurki!
zdelovanje in razpošiljanje preizkuše-
nega radikalno učinkovitega uničeval-
nega sredstva, za katero vsak dan
dohajajo zahvalna pisma. Za podgane
in miši K 7-; za ščurke K 8-;
posebna močna tinktura za stenice
K 7-; uničevalec moljev K 6-;
prasek proti mrčesu K 6-; ma-
zilo za človeške uši K 5 in 10; mazilo
proti ušem pri živalih K 5 in 10; prasek
za uši v obleki in perilu K 6-;
tinktura proti pernini ušem K 6-;
tinktura proti mrčesu na sadju in
zelenjavi (uničev. rastlin) in mravljam
K 6; mazilo proti garjam K 10
Pošlji po povzetju. Zavod za po-
končevanje mrčesa M. Jünker,
Zagreb 40, Petrinjska ul. 3/III. 14

Proti sladkorni bolezni, bolezni jeter in
ledje, oteklini žolodca in črevesja, žolodčnemu ka-
menu, hemeroidom in bolezni mehurja, putiki in
debelosti, je najboljšje sredstvo naravna zdravilna
mineralna voda **rogaška slatina**.

Rogaška slatina

največje in najmodernejšo zdravilišče v Jugoslaviji,
hidroterapija, elektroterapija, inhalatorji, gimnastika
za zdravljenje, kopeli z ogljikovo kislino, solne,
smrečne, parne, zračne, solne kopeli in kopeli z
vročim zrakom. Vojaška godba (42 mož, med njimi
absolvirani konservatoristi. Za vsakovrstne zabave
je preskrbljeno kakor v največjih svetovnih zdravi-
liščih. (Umetniški koncerti, tombole, plesni venčki,
gledališke predstave, kino, izleti itd.)

Sezija od 1. maja do 15. oktobra 1920.
RAVNATELJSTVO.

Sprejme se takoj hišnja v trg. hišo

proti visoki plači in dobri hrani. Ravno tam se sprejme
tudi **služkinja** za vsa hišna dela. Naslov pove
upravnistvo »Napreja«.

Kamnolomski delavec

za marmor za Pohorje (Konjice), ki zna dobro ukle-
savati (ritzen) in besirati, se išče za takoj. Plača po
dogovoru. Ponudbe na **Ivan Kulich**, kamnolomski
mojster, Celje.

Kupijo se dobro ohranjeni sodi od 200 do 300 litrov.

Ponudbe na: Tovarna za čreslovino,
Gerhardus in sinovi & drug, Majšperg,
pošta Pljujska gora.

Priporoča se
izdelovalnica in preoblikovalnica slam-
nikov in klobukov za dame in gospode
P. Barborič, Ljubljana,
Mestni trg št. 6.
Velika izbira medelov, nakičenih slam-
nikov, svilenih in žalnih klobukov.
Popravila točno in po zmernih cenah.

Ljudska tiskarna Maribor

d. d. v Ljubljani

naznanja, da je kar najmoderneje opremljena in da
izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izvršuje:

knjižice, brošure, računske zaključke,
cenike, lepake, letake, vabila, trgov-
ske račune, razpredelnice, pisma in
zavitke, osmrtnice, posetnice itd. v
eni ali več barvah od najfinejše do
najpreprostejše vrste.

Vse lično in po zmernih cenah.

Konsulna društva, zavodi, organizacije, razna društva,
trgovci in obrtniki! Priporočamo Vam, da se trdno
oklenete te najbolj zmogljive tiskarne v Mariboru.

92

Za gozdno upravo na Hrvatskem se išče oženjen

gozdar.

Zmožen mora biti hrvatskega (ali slovenskega) ter nemškega
jezika v govoru in pisavi ter imeti prakso v lovu in gospodar-
stvu. — Ponudbe s pričevali in navedbo plače naj se pošljejo
pod »Gozdar« upravi »Napreja«.

Za gospodarstvo na Hrvatskem se išče praktičen in oženjen

kletar.

Poznat mora živinorejsko stroko in gospodarstvo ter biti zmožen
hrvatskega ali slovenskega in nemškega jezika v govoru in pi-
savi. Dobi deputat in od pridelanih dohodkov primerno procento.
Sprejme se tudi spreten **vinčar**. Nastop takoj. — Ponudbe s
pričevali ter navedbo plač naj se pošljejo upravi »Napreja« pod
»Vinoreja«.

Za žago s celim gatom in **okularno žago** z vodno
turbinsko močjo se išče razumen

žagovodja

proti dobri plači in z mesečnimi žitnimi dokladami. Službo na-
stopi lahko že 1. aprila. — Ponudbe s pričevali naj se pošljejo
pod »Turbina« na upravo »Napreja«.

Rezan les, drveno oglice, bukova drva, prima janske

kupi v veliki množini, takoj uto-
vorljivo **Bámjász, lesna**
trgovina, **Pečuh**. Cenj. ponudbe v nemškem jeziku, event.
telegr. z označenjem množine in cene na **Hotel Europa, Celje**.

Posredovanja se nagrade.

„ALKO“ veletrgovina žganja, družba z om. Z.

Ljubljana (Kolizej). Telefon interurb. 131.

Velika zaloga slivovke, tropinoveca, brinieveca,
ruma, konjaka in likerjev po najniž. cenah.

Pri odjemu celih vagonov izjemne cene.

Sprejmejo se zmožni zastopniki za Slovenijo.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod
najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
LJUBLJANA, Maribor, Metković, Opatija,
Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb,
Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu-
in inozemstvu.

117